

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

59

Vragen van het lid **Patijn** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het uitfasen van WBS* (ingezonden 7 augustus 2025).

Antwoord van Minister **Paul** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 22 september 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2959.

Vraag 1

Klopt het dat het Werk Bemiddeling Systeem (WBS), waarmee gemeenten en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) hun gezamenlijke vacatures publiceren om deze vervolgens regionaal te delen, wordt uitgefaseerd door (onderdelen van) UWV? Bent u hierover geïnformeerd?

Antwoord 1

Ja, het Werk Bemiddeling Systeem (WBS) van UWV wordt uitgefaseerd, net zoals Sonar, het systeem dat UWV gebruikt voor de werkzoekendendienstverlening. Dat komt doordat UWV per 1 januari 2026 stopt met het UWV-portaal dat gemeenten toegang biedt tot deze applicaties. Deze applicaties zijn verouderd en voldoen niet meer aan de eisen voor privacy, beveiliging en flexibiliteit. Onder meer omdat bij WBS en Sonar sprake is van het delen van een systeem en niet alleen het delen van gegevens.

Vraag 2

Klopt het dat artikel 9 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI) bepaalt dat UWV, de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en gemeenten verplicht zijn samen te werken bij de uitvoering van diverse wetten, met het oog op een doeltreffende en klantgerichte uitvoering?

Antwoord 2

Ja, artikel 9 van de Wet SUWI verplicht UWV, SVB en gemeenten om samen te werken bij de uitvoering van hun taken.

Vraag 3

Acht u het uitfasen van WBS zonder een volwaardig alternatief in strijd met deze wettelijke samenwerkingsverplichting?

Antwoord 3

Nee. De samenwerkingsverplichting geldt voor de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers. Het verplicht UWV niet om een IT-systeem beschikbaar te stellen aan gemeenten. Het hebben van een goed werkend systeem is echter een belangrijke randvoorwaarden om de dienstverlening te kunnen aanbieden.

Sinds het besluit om de huidige applicaties uit te faseren, werken UWV en VNG samen aan een veilige en goede manier om gegevens uit te wisselen zonder daarbij toegang te moeten hebben tot elkaars systemen.

Via het programma Verbeteren Uitwisseling Matchingsgegevens (VUM) heeft SZW samen met de ketenpartijen gezorgd voor een afsprakenstelsel, een gegevensstandaard en een technische voorziening voor de uitwisseling van matchingsgegevens. Dit biedt een alternatief voor inzicht in profielen van werkzoekenden en beschikbare vacatures. Het is aan de gemeenten en UWV om daar op aan te sluiten. UWV is inmiddels klaar om via deze voorziening gegevens te verstrekken. De betrokken organisaties werken ondertussen aan de implementatie en doorontwikkeling van de opgeleverde producten met steun van SZW. Voor gemeenten is er ondersteuning beschikbaar bij de VNG, het Landelijk Ondersteuningsteam Regionale Arbeidsmarkt en het Bureau Informatiediensten Nederland. Een coördinator zorgt voor de onderlinge afstemming tussen de partijen in de dienstverlening aan gemeenten en arbeidsmarktregio's.

De doorontwikkeling heeft onder andere betrekking op de CRM-functie (uitwisseling van gegevens over het bezoeken van werkgevers). WBS ondersteunt naast de matchingsfunctie ook een CRM-functie gericht op werkgevers. Deze functie blijft voorlopig nog wél beschikbaar voor gemeenten en UWV totdat hier ook een toekomstbestendig alternatief voor is.

Vraag 4

Waarom wordt WBS al uitgefaseerd terwijl er nog geen functioneel vervangend systeem beschikbaar is? Verschilt dit beeld per gemeente? Heeft u zicht op waar dit fout gaat?

Antwoord 4

Zoals aangegeven in het antwoord op de vorige vraag is er een alternatief. Het beeld verschilt per gemeente. De issues per gemeenten hangen af van de mate waarin de gemeente eigen software gebruikt, of men gebruik maakte van het UWV-portaal met Sonar en WBS en of aansluiting op VUM al in de planning zit.

Vraag 5

Deelt u de zorg dat het vroegtijdig sluiten van WBS zonder een gelijkwaardig vervangend systeem risico's oplevert voor de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers?

Antwoord 5

Nee, want er is een uitwisselingsvoorziening waar partijen op kunnen aansluiten met hun eigen systemen. Waar dat er niet is – zoals bij de CRM-functie – wordt WBS in de lucht gehouden tot het alternatief er wel is.

Vraag 6

Hoe moeten gemeenten en UWV samenwerken zonder dat er een werkbaar alternatief is?

Antwoord 6

Zoals aangegeven in de antwoorden op de vragen 3 en 4 is er een werkbaar alternatief.

Vraag 7

Op welke wijze wordt geborgd dat gemeenten tijdens de overgang naar een nieuw systeem hun wettelijke taken en samenwerking met UWV effectief kunnen blijven uitvoeren?

Antwoord 7

De uitvoering van de wettelijke taken komt met de uitfasering van het UWV-portaal niet in gevaar. Zie het antwoord bij vraag 4 voor een uitleg.

Vraag 8

Bent u bereid om met UWV en gemeenten in overleg te treden om te zorgen dat de (gezamenlijke) dienstverlening niet onder druk komt te staan door deze overgang?

Antwoord 8

UWV, VNG en SZW zijn al periodiek in overleg over de gezamenlijke dienstverlening en de ondersteuning ervan. VNG en UWV bieden al langere tijd ondersteuning bij het in kaart brengen van de gevolgen van het wegval-
len van Sonar en WBS voor individuele gemeenten en de mogelijkheid
hiermee om te gaan, bijvoorbeeld via aansluiting op VUM. Gemeenten
kunnen hier een afspraak voor maken en/of terecht bij digitale inloopspreek-
uren. Naast deze ondersteuning op maat, bieden VNG en UWV ook algemene
ondersteuning via toolkits en FAQ's op de website *Samen voor de klant*, en
praktijkdagen waarop wordt stilgestaan bij de laatste ontwikkelingen en best
practices.